

Warszawa, dnia r. 2015 -03- 2 4

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI

DP-WL.0211.11.2015.JRM

Według rozdzielnika

Stosowni Panistwo

Stosownie do postanowień art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 poz. 167) oraz art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 1991 r. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) uprzejmie informuję, że w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, został udostępniony *projekt ustawy – Prawo o zgromadzeniach* (przedmiotowy projekt przesyłam również w załączeniu). Projekt znajduje się w Wykazie Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów pod poz. UB 32.

Uprzejmie proszę o zgłoszenie ewentualnych uwag do ww. projektu **w terminie 21 dni**. Skrócenie terminu na zgłaszanie uwag wynika z konieczności niezwłocznego uregulowania zagadnień dotyczących organizowania i odbywania zgromadzeń publicznych w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r. o sygn. akt K 44/12, zgodnie z którym z dniem 4 października br. utracą moc niektóre przepisy ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2013 r. poz. 397 oraz z 2014 r. poz. 1327) stanowiące rdzeń tej ustawy.

Uprzejmie proszę o przekazywanie uwag także w wersji elektronicznej na adres: joanna.rokita-marzec@mac.gov.pl.

Joanna Rokita-Marzec

Minister Administracji i Cyfryzacji

Marek Woźniak
Marek WOŹNIAK
Podsekretarz Stanu

Otrzymują:

1. Forum Związków Zawodowych;
2. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
4. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
5. Konfederacja Lewiatan;
6. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
7. Związek Rzemiosła Polskiego.

U S T A W A

z dnia2015 r.

Prawo o zgromadzeniach

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb organizowania oraz odbywania zgromadzeń.

Art. 2. Przepisów ustawy nie stosuje się do zgromadzeń:

- 1) organizowanych przez organy państwa lub organy samorządu terytorialnego;
- 2) odbywanych w ramach działalności kościołów i innych związków wyznaniowych.

Art. 3. Zgromadzenie jest to:

- 1) stacjonarne zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób, zwołane w celu wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w określonym miejscu, bez możliwości przechodzenia jego uczestników, zwane dalej „zgromadzeniem stacjonarnym”, albo
- 2) zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób, zwołane w celu wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska, którego uczestnicy przechodzą zgodnie z trasą wcześniej zgłoszoną, zwane dalej „marszem”.

Art. 4. 1. Prawo organizowania zgromadzeń przysługuje osobom mającym pełną zdolność do czynności prawnych, osobom prawnym, innym organizacjom, a także grupom osób.

2. W zgromadzeniach nie mogą uczestniczyć osoby posiadające przy sobie broń, materiały wybuchowe, wyroby pirotechniczne lub inne niebezpieczne materiały lub narzędzia.

Rozdział 2

Postępowanie w sprawach marszów

Art. 5. 1. Postępowanie w sprawach dotyczących marszów należy do zadań zleconych gminy, na obszarze której odbywa się marsz

2. Organizator marszu zawiadamia organ gminy w taki sposób, by wiadomość dotarła do organu najpóźniej na 6 dni, a najwcześniej na 30 dni przed datą marszu.

3. Jeśli planowana trasa marszu przebiega przez teren więcej niż jednej gminy, w każdej z gmin prowadzi się odrębne postępowanie.

4. O terminie i trasie marszu organ gminy zawiadamia właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, a na obszarze m. st. Warszawy – komendanta rejonowego Policji.

5. Jeżeli planowana trasa marszu przebiega w pobliżu siedzib przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, misji specjalnych i organizacji międzynarodowych korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych, organ gminy zawiadamia ministra właściwego do spraw zagranicznych o miejscu, dacie i przewidywanej liczbie uczestników marszu.

6. Jeżeli planowana trasa marszu przebiega w pobliżu obiektów podlegających ochronie Biura Ochrony Rządu, organ gminy informuje Szefa Biura Ochrony Rządu o miejscu, dacie i przewidywanej liczbie uczestników marszu.

Art. 6. 1. Organizator marszu zawiadamia o zamiarze jego odbycia organ gminy pisemnie, za pomocą faksu, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422), zwanych dalej „środkami komunikacji elektronicznej”.

2. Rejestracja wpływu zawiadomienia następuje z uwzględnieniem daty, godziny oraz minuty doręczenia zawiadomienia.

3. W przypadku wniesienia zawiadomienia ustnie do protokołu decydująca jest data, godzina oraz minuta rozpoczęcia spisywania protokołu, które zamieszcza się w protokole.

4. W przypadku wniesienia zawiadomienia za pomocą środków komunikacji elektronicznej decydująca jest data, godzina oraz minuta wprowadzenia zawiadomienia do systemu teleinformatycznego gminy.

Art. 7. 1. W zawiadomieniu organizator marszu podaje następujące informacje:

- 1) imię, nazwisko, PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu organizatora marszu, a w przypadku, gdy organizatorem jest osoba prawna lub inna organizacja – ich nazwę i adres siedziby oraz imię, nazwisko, PESEL

albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby lub osób wnoszących zawiadomienie w imieniu organizatora marszu;

- 2) imię, nazwisko, PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu przewodniczącego marszu;
- 3) miejsce rozpoczęcia i cel marszu;
- 4) datę i godzinę rozpoczęcia, przewidywany czas trwania, przewidywaną liczbę uczestników oraz trasę przejścia ze wskazaniem miejsca jego zakończenia;
- 5) określenie planowanych przez organizatora marszu środków służących zapewnieniu pokojowego przebiegu marszu.

2. W przypadku wyznaczenia przewodniczącego niebędącego organizatorem marszu, do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się pisemną zgodę na przyjęcie obowiązków przewodniczącego.

3. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organizator marszu może zawrzeć deklarację, iż nie przewiduje udziału w marszu osób zamaskowanych.

Art. 8. 1. Jeżeli wniesiono zawiadomienia o dwóch lub więcej marszach, które mają się odbyć w tym samym czasie i miejscu lub których trasy przejścia są tożsame lub w części się pokrywają i nie jest możliwe ich oddzielenie lub odbycie w taki sposób, by ich przebieg nie zagrażał życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, organ gminy niezwłocznie, nie później niż na 48 godzin przed planowaną datą marszu, wzywa telefonicznie organizatorów marszów, którzy wnieśli zawiadomienia, na rozprawę administracyjną w celu dokonania zmiany czasu lub miejsca marszu albo trasy przejścia uczestników.

2. W przypadku bezskuteczności wezwania telefonicznego organ gminy ponawia je dwukrotnie.

3. Niestawienie się organizatora marszu na rozprawę administracyjną nie wstrzymuje jej przebiegu.

4. Jeśli na rozprawie administracyjnej organizatorzy marszów nie uzgodnią czasu, miejsca lub trasy przejścia marszu w taki sposób, by ich przebieg nie zagrażał życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, o pierwszeństwie wyboru czasu, miejsca lub trasy przejścia marszu decyduje data, godzina oraz minuta wniesienia zawiadomienia.

5. Do rozprawy administracyjnej, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 91 § 2 i art. 92 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.¹⁾).

Art. 9. Organ gminy wydaje decyzję o zakazie marszu w terminie 48 godzin od dnia otrzymania zawiadomienia, jeżeli:

- 1) jego cel lub odbycie sprzeciwiają się niniejszej ustawie lub naruszają przepisy karne;
- 2) odbycie marszu może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach.

Art. 10. 1. O wydaniu decyzji o zakazie marszu organ gminy niezwłocznie zawiadamia organizatora marszu przez udostępnienie jej na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej i w sposób wskazany przez organizatora marszu oraz równocześnie przekazuje ją organizatorowi marszu za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jednocześnie organ gminy przekazuje decyzję wraz z aktami sprawy wojewodzie.

2. Termin na wniesienie odwołania biegnie od udostępnienia decyzji na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej organu gminy. Decyzję uważa się za doręczoną z chwilą udostępnienia jej na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej organu gminy.

3. Odwołanie wnosi się bezpośrednio do wojewody w terminie 24 godzin od doręczenia decyzji. Przepis art. 6 stosuje się odpowiednio.

4. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji.

5. Wojewoda rozpatruje odwołanie w ciągu 24 godzin od jego otrzymania.

6. O decyzji wydanej w wyniku rozpatrzenia odwołania, wojewoda niezwłocznie zawiadamia organizatora marszu przez udostępnienie jej na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej i w sposób wskazany przez organizatora marszu oraz przekazuje decyzję za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Decyzję uważa się za doręczoną z chwilą udostępnienia jej na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej wojewody.

Art. 11. Skargi na decyzje w sprawach marszów wnosi się bezpośrednio do sądu administracyjnego w terminie 3 od dnia udostępnienia decyzji na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej, a sąd wyznacza rozprawę nie później niż w terminie 7 dni

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 183 i 1195 oraz z 2015 r. poz. 211.

od dnia wniesienia do niego skargi, chyba że wyznaczenie rozprawy nie jest możliwe wskutek niezachowania warunków formalnych skargi. Skargę równocześnie doręcza się wojewodzie.

Art. 12. 1. Przewodniczący otwiera marsz, kieruje jego przebiegiem oraz zamyka marsz.

2. Przewodniczącym jest organizator marszu, chyba że inna osoba wyrazi zgodę, w formie pisemnej, na przyjęcie obowiązków przewodniczącego. W przypadku gdy organizatorem marszu jest osoba prawna lub inna organizacja przewodniczącym jest osoba działająca w imieniu organizatora.

3. Organizator marszu, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, przewodniczący, odpowiada za zgodny z przepisami prawa przebieg marszu oraz jest obowiązany do przeprowadzenia marszu w taki sposób, by zapobiec powstaniu szkód z winy uczestników marszu. W tym celu organizator marszu podejmuje przewidziane w ustawie środki.

4. W trakcie trwania marszu jego przewodniczący jest obowiązany pozostawać w kontakcie z osobami wskazanymi przez organ gminy lub przybyłym na miejsce funkcjonariuszem Policji.

5. W trakcie trwania marszu jego przewodniczący jest obowiązany do nieprzerwanego posiadania elementów wyróżniających, w tym identyfikatora zawierającego:

- 1) określenie funkcji jako przewodniczącego marszu;
- 2) zdjęcie przewodniczącego marszu;
- 3) imię i nazwisko przewodniczącego marszu;
- 4) podpis właściwego przedstawiciela organu gminy;
- 5) pieczęć organu gminy.

6. Organ gminy wyposaża przewodniczącego w identyfikator, o którym mowa w ust. 5.

7. Przewodniczący żąda opuszczenia marszu przez osobę, która swoim zachowaniem narusza przepisy ustawy albo uniemożliwia lub usiłuje udaremnić marsz. W razie niepodporządkowania się poleceniu, przewodniczący zwraca się o pomoc do Policji lub straży gminnej.

8. Jeżeli uczestnicy marszu nie podporządkują się poleceniom przewodniczącego lub gdy przebieg marszu sprzeciwia się niniejszej ustawie albo narusza przepisy karne, przewodniczący podejmuje decyzję o rozwiązaniu marszu.

9. Z chwilą rozwiązania marszu jego uczestnicy są obowiązani bez nieuzasadnionej zwłoki opuścić miejsce, w którym odbywał się marsz.

Art. 13. 1. Marsz może być rozwiązany przez przedstawiciela organu gminy, jeżeli jego przebieg zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach lub gdy narusza przepisy ustawy albo przepisy karne.

2. Funkcjonariusz Policji może zwrócić się do przedstawiciela organu gminy o rozwiązanie marszu w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 1.

3. Rozwiązanie marszu na podstawie ust. 1 następuje przez wydanie decyzji ustnej podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, poprzedzonej dwukrotnym ostrzeżeniem uczestników marszu o możliwości jego rozwiązania, a następnie ogłoszonej przewodniczącemu lub w przypadku niemożności skontaktowania się z przewodniczącym ogłoszonej publicznie uczestnikom marszu. Potwierdzenie wydanej decyzji ustnej doręcza się organizatorowi na piśmie w terminie 72 godzin od jej podjęcia.

4. Organizatorowi marszu oraz uczestnikowi marszu przysługuje prawo wniesienia odwołania do wojewody od decyzji w sprawie rozwiązania marszu w terminie 5 dni od dnia rozwiązania marszu; przepis art. 10 ust. 4-6 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Postępowanie w sprawach zgromadzeń stacjonarnych

Art. 14. 1. Organizator zgromadzenia stacjonarnego informuje komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, a na obszarze m. st. Warszawy Komendanta Stołecznego Policji, o mającym odbyć się zgromadzeniu, nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 12 godzin przed planowanym jego rozpoczęciem, podając jego miejsce oraz przewidywany czas trwania oraz dane umożliwiające kontakt organizatora z funkcjonariuszem Policji. Organizator zgromadzenia stacjonarnego informując Policję o mającym odbyć się zgromadzeniu stacjonarnym, w szczególności wskazuje na ewentualne zagrożenia, które w jego ocenie mogą pojawić się w trakcie trwania zgromadzenia.

2. Jeżeli zgromadzenie stacjonarne organizowane jest w odległości mniejszej niż 200 m od siedzib przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, misji specjalnych i organizacji międzynarodowych korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych, jego organizator informuje o zamiarze jego odbycia komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, a na obszarze m. st. Warszawy Komendanta Stołecznego Policji, na 2 dni przed jego planowaną datą.

3. Informacja, o której mowa w ust. 1 i 2, przekazywana jest telefonicznie.

Art. 15. 1. Zgromadzenie stacjonarne nie może powodować zagrożenia bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego na drogach publicznych lub utrudnień dla ruchu drogowego, a w szczególności powodować zmian w jego organizacji.

2. Zgromadzenie stacjonarne może być rozwiązane przez funkcjonariusza Policji, jeżeli jego przebieg zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach lub gdy narusza przepis ust. 1, inne przepisy ustawy lub przepisy karne.

Art. 16. Do spraw dotyczących zgromadzeń stacjonarnych stosuje się odpowiednio przepisy art. 5 ust. 1, art. 12 ust. 3 i 7-9 oraz art. 13 ust. 3 i 4, z tym, że jeśli w przepisie jest mowa o przewodniczącym należy przez to rozumieć organizatora zgromadzenia stacjonarnego.

Art. 17. Jeśli planowane zgromadzenie stacjonarne będzie powodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego na drogach publicznych lub utrudnienia dla ruchu drogowego, a w szczególności powodować zmiany w jego organizacji, do zgromadzenia tego stosuje się przepisy o marszach, z tym że w zawiadomieniu nie podaje się trasy przejścia, a ilekroć w przepisach jest mowa o trasie marszu należy przez to rozumieć miejsce zgromadzenia stacjonarnego.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 18. Kto przewodnicząc marszowi lub będąc organizatorem zgromadzenia stacjonarnego umyślnie nie podejmuje środków przewidzianych w art. 12 ust. 7 lub 8, podlega karze grzywny.

Art. 19. Kto nie wykonuje poleceń przewodniczącego marszu lub organizatora zgromadzenia stacjonarnego, wydanych na podstawie art. 12 ust. 7, albo nie podporządkowuje się decyzjom przewodniczącego lub organizatora zgromadzenia stacjonarnego wydanym na podstawie art. 12 ust. 8, podlega karze grzywny.

Art. 20. Orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 18 i art. 19 następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395, z późn. zm.²⁾).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 765 i 1247, z 2014 r. poz. 486, 579, 786 i 969 oraz z 2015 r. poz. 21.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 21. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482, z późn. zm.³⁾) w art. 52 w § 1:

1) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przewodniczy zgromadzeniu po rozwiązaniu go,”;

2) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) bierze udział w zgromadzeniu posiadając przy sobie broń, materiały wybuchowe, wyroby pirotechniczne lub inne niebezpieczne materiały lub narzędzia,”.

Art. 22. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. Nr 155, poz. 924) w art. 11 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

" 4. Do zbierania podpisów osób popierających zgłoszenie, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. poz.).".

Art. 23. W ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.⁴⁾) w art. 7:

1) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

" 1) cel lub odbycie zgromadzenia są niezgodne z przepisami niniejszej ustawy lub ustawy z dnia2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. poz.) albo naruszają przepisy ustaw karnych,";

2) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Zgromadzenie może być rozwiązane przez przedstawiciela wojewody, jeżeli jego przebieg zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu znacznej wartości, narusza powagę lub charakter Pomnika Zagłady albo narusza przepisy niniejszej ustawy, przepisy ustawy z dnia 2015 r. - Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. poz.....) albo przepisy ustaw karnych, a przewodniczący, uprzedzony o konieczności rozwiązania zgromadzenia, wzbrania się to uczynić.”;

3) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 829, 1247, 1446 i 1567 oraz z 2014 r. poz. 498, 659, 827 i 915.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153 poz. 1271, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 oraz z 2006 r. Nr 220 poz. 1600.

„12. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do przeprowadzenia zgromadzenia na obszarze Pomnika Zagłady lub jego strefy ochronnej stosuje się przepisy ustawy z dnia2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. poz.), z wyjątkiem art. 2.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. poz. 706 oraz z 2014 r. poz. 1871) uchyla się art. 30.

Art. 25. Do postępowań wszczętych na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 26, i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 26. Traci moc ustawa z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2013 r. poz. 397 oraz z 2014 r. poz. 1427).

Art. 27. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Cel projektowanej ustawy.

Projektowana *ustawa – Prawo o zgromadzeniach* zastąpi regulacje objęte obowiązującą *ustawą z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 397 oraz z 2014 r. poz. 1327), która była wielokrotnie nowelizowana.

Zasadniczym celem projektowanej ustawy jest kompleksowe i spójne uregulowanie zasad i trybu organizowania oraz odbywania zgromadzeń, ze szczególnym uwzględnieniem standardów konstytucyjnych, a także międzynarodowych, w tym praw gwarantowanych przez Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284). Intencją projektodawcy jest stworzenie takich warunków organizowania i odbywania zgromadzeń, które z jednej strony pozwolą na pełne i efektywne korzystanie przez obywateli oraz inne podmioty z konstytucyjnej wolności organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich, z drugiej zaś zagwarantują zarówno uczestnikom zgromadzenia, jak i osobom postronnym bezpieczeństwo i ochronę zdrowia, a także zapewnią ochronę porządku publicznego oraz wolności i praw innych osób.

Potrzeba nowej regulacji wynika zarówno z analiz projektodawcy, jak i sygnałów kierowanych ze strony organizacji społecznych oraz Rzecznika Praw Obywatelskich. Przedmiotowy projekt ustawy stanowi również realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r., sygn. akt K 44/12 oraz wytycznych wskazanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z dnia 3 maja 2007 r. w sprawie *Bączkowski i inni przeciwko Polsce*. Dotychczasowy brak niektórych rozwiązań (m.in. odformalizowania sposobu składania zawiadomień o zamiarze odbycia zgromadzenia, zgromadzeń odbywających się w wyniku nagłego zdarzenia, deklaracji dotyczących braku udziału osób zamaskowanych), a także wadliwość już istniejących (m.in. definicji zgromadzenia, krzyżowania się zgromadzeń, procedury odwoławczej) determinuje konieczność wprowadzenia nowej regulacji.

W opinii projektodawcy osiągnięcie określonych powyżej zamierzeń nie jest możliwe przez podjęcie alternatywnych w stosunku do uchwalenia nowej ustawy środków. Brak jest również uzasadnienia dla przeprowadzania kolejnej już nowelizacji obowiązującej *ustawy z dnia*

5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach. W związku z utratą mocy niektórych przepisów ww. ustawy w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r., sygn. akt K 44/12, a także z uwagi na liczbę zmian jakie należałoby wprowadzić do obowiązującej ustawy uznano, że właściwym rozwiązaniem jest opracowanie przedmiotowego projektu *ustawy – Prawo o zgromadzeniach*.

II. Zasadnicze różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Obecnie obowiązująca *ustawa z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*, pomimo wielokrotnych nowelizacji, definiowała pojęcie „zgromadzenia” poprzez użycie kryterium liczebności, wyłączając tym samym z zakresu zgromadzeń zgrupowania poniżej 15 osób. W ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r. rozwiązanie takie zostało uznane za niezgodne z art. 57 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, m.in. z uwagi na brak zagwarantowania dostatecznej ochrony takim zgrupowaniom ze strony organów władzy publicznej. W projektowanej ustawie proponuje się zatem nową

definicję zgromadzeń, niezawierającą kryterium liczbowego. Wyodrębnia ona dwa rodzaje zgromadzeń: stacjonarne i marsze, co związane jest z odmiennym charakterem obu zgromadzeń i koniecznością zastosowania odrębnych regulacji prawnych.

W aktualnym stanie prawnym brak jest szczegółowej regulacji dotyczącej sposobów zawiadamiania przez organizatora zgromadzenia o zamiarze jego odbycia. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, iż brak określenia sposobów informowania, co ma znaczenie m.in. w okolicznościach przeprowadzania zgromadzeń stanowiących reakcję na nagłe zdarzenie, stanowił istotną przeszkodę dla skutecznego odbycia zgromadzenia. Proponowana nowelizacja przewiduje katalog sposobów informowania o zgromadzeniu, przy czym mając na względzie wzmocnienie ochrony wolności organizowania zgromadzeń różnicuje je - w zależności od rodzaju zgromadzenia. Ponadto w przypadku zawiadomień stacjonarnych, proponuje się odejście od obowiązku zawiadamiania na rzecz informowania o mającym się odbyć zgromadzeniu.

Dotychczasowe rozwiązania dotyczące zgromadzeń krzyżujących się zawierają reguły następstwa przyjmowanych zgłoszeń. Regulacja ta została w ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r. uznana za niespełniającą kryterium precyzyjności oraz jasności regulacji prawnej, o której mowa w art. 2 Konstytucji RP. W projektowanej ustawie zaproponowano nowy mechanizm postępowania opierający się na obowiązku przeprowadzenia rozprawy administracyjnej.

Ponadto projekt ustawy przewiduje nowe rozwiązania w zakresie procedury odwoławczej, wraz z ukształtowaniem na nowo terminów i ich biegu, co stanowi wypełnienie dotychczasowych postulatów i wskazań Trybunału Konstytucyjnego.

Odmienne niż obecnie - w projektowanej ustawie uwzględnia się również przypadki zgromadzeń odbywających się w następstwie nagłych wydarzeń. Zaproponowane w tym zakresie rozwiązania mają na celu przede wszystkim zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa uczestnikom takiego zgromadzenia oraz jego pokojowego przebiegu. Dlatego też właściwe organy władzy publicznej powinny mieć zagwarantowany ułatwiony kontakt z organizatorem.

Wprowadzone zostały nowe, niewystępujące w obowiązującej ustawie, rozwiązania w zakresie uproszczonego elektronicznego obiegu dokumentów nie tylko w relacji między organami administracji publicznej, ale również w kontaktach obywatel - organ administracji publicznej.

Poza wskazanymi zmianami o charakterze zasadniczym, projektowana ustawa zawiera szereg innych regulacji, w tym o charakterze porządkującym i dostosowującym do ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r. o sygn. akt K 44/12, czy też do wytycznych zawartych w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 3 maja 2007 r. w sprawie Bączkowski i inni przeciwko Polsce (skarga nr 1543/06).

III. Omówienie projektowanych zmian.

1. Przepisy ogólne.

(Art. 1)

W art. 1 projektu określono zakres przedmiotowy ustawy. Jednocześnie zrezygnowano z powielania art. 57 Konstytucji RP, jak to ma miejsce w art. 1 ust. 1 *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*.

(Art. 2)

W art. 2 projektu, analogicznie jak w art. 4 obowiązującej *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*, wskazano, w odniesieniu do których zgromadzeń ustawa nie będzie

miała zastosowania. Dodatkowo ujednociono projektowane brzmienie art. 2 pkt 2 projektu ustawy z art. 25 ust. 1 Konstytucji RP, w którym ustrojodawca posłużył się określeniem „kościół i inne związki wyznaniowe”.

(Art. 3)

Na nowo zostało zdefiniowane pojęcie zgromadzenia, przez wyodrębnienie dwóch typów zgromadzeń, tj. zgromadzenia stacjonarnego i marszu. Zgromadzeniem, zgodnie z art. 3 projektu, jest:

- 1) zgromadzenie stacjonarne – stacjonarne zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób, zwołane w celu wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w określonym miejscu, bez możliwości przechodzenia jego uczestników albo
- 2) marsz – zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób, zwołane w celu wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska, którego uczestnicy przechodzą zgodnie z trasą wcześniej zgłoszoną.

(Art. 4)

Do projektu ustawy recypowano art. 3 obowiązującej *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*. Brak potrzeby zmiany tej normy został potwierdzony w pkt 2 ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r., w którym stwierdzono jej zgodność

z art. 57 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, art. 29 lit. a Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169) oraz art. 15 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 11).

W art. 4 ust. 2 projektu został określony otwarty katalog niebezpiecznych materiałów lub narzędzi, których posiadanie przy sobie każdorazowo wyklucza uczestniczenie w zgromadzeniu. Norma ta zapewnia realizację wyrażonej w Konstytucji RP wolności organizowania zgromadzeń o charakterze pokojowym.

2. Postępowanie w sprawach marszów.

(Art. 5)

Projekt ustawy wprowadza rozróżnienie zgromadzeń na zgromadzenia stacjonarne oraz marsze (art. 3 projektu). Wyodrębnienie zgromadzeń, którego uczestnicy przechodzą zgodnie z trasą wcześniej zgłoszoną (przemarsze, marsze) funkcjonuje już w ustawodawstwie niektórych państw członkowskich Unii Europejskiej, jak np. Wielkiej Brytanii, czy Łotwy.

Postępowanie w sprawach marszów należy do zadań zleconych gminy na obszarze której odbywa się marsz (art. 5 ust. 1 projektu). Z definicji i istoty marszu wynika, że istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji, w której trasa marszu będzie przebiegała przez teren więcej niż jednej gminy. W takiej sytuacji w każdej z gmin będzie prowadzone odrębne postępowanie administracyjne (art. 5 ust. 3 projektu), co więcej zawiadomienia dotyczące każdego z marszów będą odrębnie rozpatrywane.

Wydłużony został minimalny termin na przekazanie organowi gminy zawiadomienia o planowanym marszu - z 3 dni roboczych (art. 7 ust. 1 *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*) do 6 dni (art. 5 ust. 2 projektu). Określenie minimalnego 6-dniowego terminu na zawiadomienie organu gminy jest optymalne uwzględniając możliwość zaistnienia tzw. marszów krzyżujących się. Termin ten powinien pozwolić na przeprowadzenie całej procedury odwoławczej, jak również dać możliwość przeprowadzenia

przez organ gminy rozprawy administracyjnej. Rozwiązanie to stanowi wykonanie m.in. wytycznych Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 3 maja 2007 r. w sprawie Bączkowski i inni przeciwko Polsce (skarga nr 1543/06).

W ust. 4 nałożony został na organ gminy obowiązek każdorazowego zawiadomiania właściwego komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji o terminie i trasie marszu. Jednocześnie w ust. 5 i 6 powielone zostały rozwiązania z art. 6 ust. 2-2a *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*, dotyczące organizowania zgromadzeń w pobliżu obiektów o określonym statusie eksterytorialności lub innym, wymagającym specjalnej ochrony. Normy te nie są skierowane wobec organizatora marszu, lecz nakładają obowiązki informacyjne na organy gmin, tak by umożliwić służbom odpowiedzialnym za ochronę ww. obiektów odpowiednie zabezpieczenie i przygotowanie zgodnie między innymi z zasadami prawa międzynarodowego, w tym postanowieniami *Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych* oraz *Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych*.

(Art. 6)

Projekt przewiduje możliwość składania zawiadomień o zamiarze odbycia marszu pisemnie, za pomocą faksu, ustnie do protokołu, a także za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422). Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną przez środki komunikacji elektronicznej należy rozumieć „rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną”. Odformalizowanie sposobu składania zawiadomień, przez dopuszczenie formy ustnej, czy też drogi elektronicznej przyczyni się do przyspieszenia postępowania.

Rejestracja wpływu zawiadomienia będzie dokonywana przez osobę przyjmującą korespondencję kierowaną do organu gminy - z uwzględnieniem daty, godziny oraz minuty doręczenia zawiadomienia. O pierwszeństwie wyboru czasu, miejsca lub trasy przejścia marszu decydować będzie data, godzina oraz minuta doręczenia zawiadomienia. W przypadku wniesienia zawiadomienia za pomocą środków komunikacji elektronicznej decydująca będzie chwila zaimportowania zawiadomienia do systemu teleinformatycznego gminy. W przypadku wniesienia pisemnego zawiadomienia decydować będzie chwila doręczenia potwierdzona adnotacją pracownika organu gminy przyjmującego korespondencję. W przypadku zawiadomienia faksem chwilą doręczenia będzie moment transmisji danych wygenerowany na wydruku urządzenia modemowego. W przypadku zawiadomienia złożonego ustnie do protokołu chwilą złożenia zawiadomienia będzie data, godzina oraz minuta rozpoczęcia spisywania protokołu, odnotowywana na protokole.

(Art. 7)

W art. 7 ust. 1 projektu wymienione zostały informacje, które muszą zostać zamieszczone w zawiadomieniu organizatora marszu o zamiarze odbycia marszu. W związku z projektowanym odformalizowaniem sposobu składania zawiadomień, katalog informacji, które powinno zawierać zawiadomienie, został poszerzony o obowiązek podania adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu organizatora marszu (przewodniczącego). Osoby fizyczne będą zobowiązane do podania numeru PESEL (jeśli go nie posiadają – rodzaju i numeru innego dokumentu tożsamości), co ma ułatwić identyfikację organizatorów (przewodniczących marszów). Organizator marszu został również zobowiązany do określenia w zawiadomieniu planowanych przez niego środków służących zapewnieniu pokojowego przebiegu marszu. Rezygnuje się natomiast z dotychczasowego wymogu określania przez

organizatora

w zawiadomieniu środków, o których dostarczenie zwraca się do organu gminy

Jako element fakultatywny zawiadomienia w art. 7 ust. 3 projektu wskazano deklarację organizatora marszu, iż nie przewiduje on udziału w marszu osób zamaskowanych. Deklaracja będzie mieć wyłącznie charakter informacyjny dla służb porządkowych, a jej niezamieszczenie nie będzie sankcjonowane. Organizator, o ile nie zakłada przeprowadzenia marszu z udziałem osób zamaskowanych, będzie miał możliwość wyraźnego zasygnalizowania nieprzyjęcia takiego sposobu manifestowania. Co więcej, przewidując lub jedynie podejrzewając - a nawet działając ze zwykłej ostrożności - potencjalną możliwość zakłócania przebiegu marszu przez osoby postronne, w tym przez osoby zamaskowane, organizator marszu będzie miał możliwość uprzedniego złożenia ww. deklaracji, co umożliwi mu optymalizację współdziałania jego lub jego służb porządkowych z organem przyjmującym zawiadomienie, jak i właściwym komendantem Policji, a także – w przypadku bliskości trasy marszu z obiektami wymagającymi specjalnej ochrony – ze służbami odpowiedzialnymi za odpowiednie zabezpieczenie i przygotowanie ww. obiektów. Pozwoli to również na należyte wypełnienie przez organizatora obowiązków, w tym np. określonych w art. 12 ust. 3 projektu. Zaproponowane rozwiązanie w pełni respektuje wyznaczony w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności w wyroku z dnia 10 listopada 2004 r., sygn. akt Kp 1/04, zakres ograniczania wolności zgromadzeń polegającego na reglamentowaniu możliwości uczestnictwa w nich w sposób bezimienny i anonimowy. Zauważyć też należy, iż uregulowania w zakresie udziału osób, których identyfikacja z powodu ubioru, zakrycia twarzy lub zmiany jej wyglądu nie jest możliwa, zostały zaproponowane w projekcie prezydenckim ustawy o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach (sejmowy druk nr 2023).

Do zawiadomienia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 projektu, organizator marszu zobowiązany będzie dołączyć pisemną zgodę na przyjęcie obowiązków przewodniczącego, chyba że przewodniczącym jest organizator (art. 7 ust. 2 projektu).

(Art. 8)

W art. 8 projektu określony został mechanizm postępowania w sprawach tzw. zgromadzeń krzyżujących się w odniesieniu do marszy. Modyfikacji uległ sposób ustalania tras i miejsc marszów. W przypadku kolizji organ gminy będzie zobowiązany przeprowadzić rozprawę administracyjną zapewniając w niej udział wszystkim organizatorom. W trakcie rozprawy w pierwszej kolejności organ będzie dążył do osiągnięcia konsensusu pomiędzy organizatorami. W sytuacji, gdy osiągnięcie porozumienia między organizatorami będzie niemożliwe o pierwszeństwie wyboru czasu, miejsca lub trasy przejścia marszu decydować będzie data, godzina oraz minuta doręczenia zawiadomienia gminie.

Przepisy dotyczące zgromadzeń krzyżujących się nie będą miały zastosowania w odniesieniu do zgromadzeń stacjonarnych.

Zauważyć należy, iż Trybunał Konstytucyjny orzekając w sprawie K 44/12 uznał za dopuszczalne unormowanie procedury w sprawie tzw. zgromadzeń krzyżujących się, tj. wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego uniknięcie faktycznej kolizji kilku zgromadzeń, których odbycie się w tym samym czasie i miejscu mogłoby stanowić realne zagrożenie dla bezpieczeństwa lub porządku publicznego. Trybunał Konstytucyjny zakwestionował przepisy art. 7a ust. 1 i 2 *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach* z uwagi na posłużenie się przez ustawodawcę zwrotami niedookreślonymi.

(Art. 9)

Przesłanki wydania decyzji o zakazie marszu zostały wymienione w art. 9 projektu. W tym zakresie przepis utrzymuje aktualną regulację. Dodatkowo organ gminy został zobowiązany do wydania decyzji w terminie 48 godzin od dnia otrzymania zawiadomienia.

(Art. 10)

W art. 10 ust. 1 i 2 projektu wprowadzono nowy sposób doręczania organizatorom decyzji o zakazie marszu. O wydaniu decyzji organ gminy niezwłocznie zawiadomi organizatora marszu przez udostępnienie jej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a także w sposób wskazany przez organizatora. Jednocześnie organ przekaze decyzję organizatorowi za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Termin na wniesienie odwołania będzie biegł od zamieszczenia decyzji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej organu gminy, a decyzję uważać się będzie za doręczoną z chwilą zamieszczenia jej na tej stronie. Celem takiego rozwiązania jest przyspieszenie procedury odwoławczej, co jednocześnie zapobiega konieczności uregulowania w ustawie zbyt długiego minimalnego terminu na zgłoszenie marszu.

Organem właściwym do rozpatrzenia odwołania od decyzji o zakazie marszu, jak również decyzji w sprawie rozwiązania marszu i zgromadzenia stacjonarnego będzie tak jak dotychczas wojewoda (art. 10 ust. 3, art. 13 ust. 4 oraz art. 16 projektu). Pozostawienie wojewody jako organu odwoławczego uzasadnione jest zdolnością organizacyjną wojewody i jego służb, działających w systemie 24-godzinny. Decyzję w sprawie zakazu marszu wraz z aktami sprawy organ gminy będzie przekazywał jednocześnie wojewodzie (art. 10 ust. 1 projektu). Odwołanie od decyzji o zakazie marszu będzie wnoszone bezpośrednio do wojewody nie tylko pisemnie, ale również przy wykorzystaniu środków, o których mowa w art. 6 projektu. Organizator będzie miał 24 godziny od doręczenia decyzji na wniesienie odwołania, zaś wojewoda 24 godziny na jego rozpatrzenie od dnia jego otrzymania (art. 10 ust. 3 i 5 projektu). Terminy te należy uznać za wystarczające zarówno dla organizatora, jak i wojewody - odpowiednio na podjęcie decyzji co do wniesienia odwołania oraz na kontrolę rozstrzygnięcia organu I instancji. O decyzji wydanej w wyniku rozpatrzenia odwołania wojewoda będzie informował organizatora przez zamieszczenie jej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej wojewody, w sposób wskazany przez organizatora marszu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (art. 10 ust. 6 projektu).

(Art. 11)

Organizatorowi marszu będzie przysługiwało prawo wniesienia bezpośrednio do sądu administracyjnego skargi na wydaną przez wojewodę w postępowaniu drugoinstancyjnym decyzję w sprawie marszu - podobnie jak to ma miejsce na gruncie *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*. Rozwiązanie takie, pozwoli na znaczne skrócenie czasu oczekiwania na prawomocne rozstrzygnięcie. W odróżnieniu od aktualnego brzmienia art. 13 *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*, w proponowanym art. 11 projektu określono, że skargę trzeba będzie doręczyć równocześnie wojewodzie. Ponadto dostosowano terminologię do przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) przez zastąpienie pojęcia „przeszkody formalne” pojęciem „niezachowania warunków formalnych skargi”.

(Art. 12)

Jako zasadę przyjęto, że marsz będzie musiał mieć przewodniczącego, który będzie otwierał marsz, kierował jego przebiegiem oraz go zamykał (art. 12 ust. 1 projektu). Ex lege

przewodniczącym marszu będzie jego organizator, chyba że inna osoba wyrazi zgodę, w formie pisemnej, na przyjęcie obowiązków przewodniczącego (art. 12 ust. 2 projektu). Zgoda będzie musiała być dołączona do zawiadomienia o zamiarze zorganizowania marszu (art. 7 ust. 2 projektu).

Obowiązki organizatora (przewodniczącego) marszu zostały ukształtowane analogicznie jak w art. 10 ust. 3-6 *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach* (art. 12 ust. 3-8 projektu).

Odpowiedzialność kierującego marszem przewodniczącego za brak podejmowania środków mających na celu przywrócenie prawidłowego przebiegu marszu, a także odpowiedzialność uczestników marszu za brak podporządkowania się poleceniom przewodniczącego, zostały określone odpowiednio w art. 18 i 19 projektu. W przypadku niepodporządkowania się poleceniu opuszczenia marszu przez osobę, która swoim zachowaniem narusza przepisy ustawy albo uniemożliwia lub usiłuje udaremnić marsz, przewodniczący będzie mógł zwrócić się o pomoc do Policji lub straży gminnej. W przypadku, gdy uczestnicy marszu nie podporządkują się poleceniom przewodniczącego lub gdy przebieg marszu sprzeciwiać się będzie ustawie *Prawo o zgromadzeniach* albo naruszać przepisy karne, przewodniczący będzie podejmował decyzję o rozwiązaniu marszu, nie mającą charakteru decyzji administracyjnej

Wraz z rozwiązaniem marszu jego dotychczasowi uczestnicy będą mieli obowiązek opuszczenia miejsca marszu bez nieuzasadnionej zwłoki. Z chwilą rozwiązania marszu jego dotychczasowi uczestnicy przestaną podlegać ochronie przewidzianej przepisami o zgromadzeniach (za ewentualne zakłócanie porządku odpowiadać będą na zasadach ogólnych).

(Art. 13)

Prawo rozwiązania marszu, który utraci swój pokojowy charakter zostało delegowane na przedstawiciela organu gminy (art. 13 ust. 1 projektu). Proces ten będzie mógł być również zainicjowany przez funkcjonariusza Policji, który w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia ludzi albo mienia w znacznych rozmiarach lub naruszenia przepisów ustawy lub przepisów karnych zwróci się do przedstawiciela organu gminy o rozwiązanie marszu. Rozwiązanie marszu nastąpi przez wydanie decyzji ustnej podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, poprzedzonej dwukrotnym ostrzeżeniem uczestników marszu o możliwości jego rozwiązania, a następnie ogłoszonej przewodniczącemu lub w przypadku niemożności skontaktowania się z przewodniczącym – ogłoszonej publicznie uczestnikom marszu. Dwukrotne ostrzeżenie o możliwości rozwiązania marszu gwarantuje skuteczne przekazanie uczestnikom komunikatu, a jednocześnie pozwala na uniknięcie przedłużania sytuacji zagrożenia dóbr chronionych prawem. Potwierdzenie wydanej decyzji rozwiązaniu marszu będzie doręczana organizatorowi na piśmie niezwłocznie, nie później niż w terminie 72 godzin od jej podjęcia (art. 13 ust. 3 projektu). Organizatorowi oraz uczestnikowi marszu przysługiwać będzie prawo odwołania się od decyzji w sprawie rozwiązania marszu w terminie 5 dni od dnia rozwiązania marszu (art. 13 ust. 4 projektu). W porównaniu z aktualnym stanem prawnym następuje wydłużenie terminu na wniesienie odwołania z 3 do 5 dni, co pozwoli na zapewnienie dłuższego czasu na przygotowanie środka zaskarżenia i jego uzasadnienie, a ponadto ułatwi dochowanie terminu na jego wniesienie.

3. Zgromadzenia stacjonarne.

(Art. 14)

Zaproponowany przepis art. 14 reguluje procedurę informowania o zgromadzeniach stacjonarnych. Organizator zgromadzenia stacjonarnego będzie zobowiązany do poinformowania komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, a na obszarze m. st. Warszawy Komendanta Stołecznego Policji, o mającym odbyć się zgromadzeniu stacjonarnym, nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 12 godzin przed planowanym jego rozpoczęciem, a także do podania jego miejsca oraz przewidywanego czasu trwania oraz danych umożliwiających kontakt organizatora z funkcjonariuszem Policji. Organizator informując Policję o zaplanowanym zgromadzeniu stacjonarnym, w szczególności wskaże na ewentualne zagrożenia, które w jego ocenie mogą pojawić się w trakcie trwania tego zgromadzenia (art. 14 ust. 1). Przekazanie informacji z przekroczeniem terminu wskazanego w art. 14 ust. 1 projektu ustawy nie będzie stanowiło podstawy do wydania decyzji o zakazie odbycia zgromadzenia stacjonarnego, ale organizator będzie musiał się liczyć z negatywnymi konsekwencjami w postaci braku odpowiedniej ochrony ze strony Policji.

Zauważyć należy, iż zaproponowany minimalny czas w jakim organizator powinien poinformować o mającym się odbyć zgromadzeniu jest jednym z krótszych terminów przyjmowanych w ustawodawstwie państw członkowskich Unii Europejskiej (np. w Finlandii jest to 6 godzin).

W przypadku okoliczności związanych ze zgromadzeniem mogących powodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, organizator zgromadzenia stacjonarnego będzie podlegać przepisom o marszach. Taka możliwość, zwłaszcza przy organizowaniu zgromadzeń stacjonarnych, w których udział weźmie duża liczba uczestników, zapewni organizatorom większą ochronę i przyczyni się do usprawnienia przebiegu zgromadzenia stacjonarnego.

Wraz z art. 3 pkt 1 projektu, definiującym zgromadzenie stacjonarne, omawiany przepis art. 14 zapewnia możliwość zwoływania tego typu zgromadzeń, przy czym zaproponowana procedura postępowania uwzględnia również przypadki zgromadzeń odbywających się w następstwie nagłych wydarzeń. Zauważyć należy, iż wytyczne wydane przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OSCE/ODHIR), opracowane przez panel ekspertów, dotyczący wolności zgromadzeń (Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly) wskazują, że możliwość pokojowej i niezwłocznej odpowiedzi na jakieś zdarzenie, wydarzenie jest istotą wolności zgromadzeń. Aktualnie obowiązująca ustawa nie przewiduje możliwości organizowania zgromadzeń bez wcześniejszego zgłoszenia, co nie oznacza jednak, że zgromadzenia takie nie są organizowane. Wyodrębnienie zgromadzeń stacjonarnych, wobec których nie może zostać wydana decyzja o zakazie ich odbycia, stanowi odpowiedź na społeczne oczekiwania.

Projektowany przepis art. 14 ust. 2, przewiduje ograniczenia związane z organizowaniem zgromadzeń stacjonarnych. Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych sporządzona w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. Nr 37, poz. 232) w art. 22 ust. 2 nakłada na państwo przyjmujące „szczególny obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych kroków dla ochrony pomieszczeń misji przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz zapobieżenia jakimkolwiek zakłóceniu spokoju misji lub uchybieniu jej godności”. Z tej też przyczyny w art. 14 ust. 2 projektu sformułowano obowiązek, zgodnie z którym w przypadku organizowania zgromadzeń stacjonarnych w odległości mniejszej niż 200 m od siedzib przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, misji specjalnych i organizacji międzynarodowych korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych, organizator będzie zobowiązany poinformować o zamiarze jego odbycia komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, a na obszarze m. st. Warszawy Komendanta Stołecznego Policji, na 2 dni przed jego planowaną datą. Wcześniejsze poinformowanie Policji o zorganizowaniu zgromadzenia stacjonarnego umożliwi zaplanowanie działań, które

zapewnią przestrzeganie przez Rzeczpospolitą Polską art. 22 ust. 2 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych.

W celu przyspieszenia procedur i urzeczywistnienia w sposób najpełniejszy korzystania z wolności gromadzenia się, w art. 14 ust. 3 projektu ustawy wprowadzono telefoniczną formę przekazywania ww. informacji.

(Art. 15)

Wobec braku możliwości wydania decyzji o zakazie zgromadzenia stacjonarnego, a także z uwagi na krótki termin na poinformowanie o zamiarze jego odbycia, niezbędne było wprowadzenie w art. 15 ograniczenia, zgodnie z którym zgromadzenie stacjonarne nie może powodować zagrożenia bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego na drogach publicznych lub ruch ten utrudnić, a w szczególności powodować zmian w jego organizacji. W sytuacji, gdy przebieg zgromadzenia będzie zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach lub gdy naruszać będzie przepisy ustawy lub przepisy karne wówczas funkcjonariusz Policji będzie mógł je rozwiązać (art. 15 ust. 2). Sytuacja, w której przewidywać się będzie, iż planowane zgromadzenie stacjonarne będzie powodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego na drogach publicznych lub też utrudnienia dla ruchu drogowego, została uregulowana w art. 17.

(Art. 16)

Art. 16 stanowi przepis nakazujący stosowanie do spraw dotyczących zgromadzeń stacjonarnych odpowiednio przepisów dotyczących postępowania w sprawach marszów, tj. art. 5 ust. 1, art. 12 ust. 3 i 7-9 oraz art. 13 ust. 3 i 4. Każdorazowo, gdy w przywołanych przepisach jest mowa o przewodniczącym, należy przez to rozumieć organizatora zgromadzenia stacjonarnego.

Projekt zakłada, że tylko marsze będą miały przewodniczącego, dlatego też odsyłając do przepisów art. 12 ust. 3 i 7-9 oraz art. 13 ust. 3 i 4 projektu, w których mowa jest o prawach lub obowiązkach przewodniczącego, niezbędne jest dookreślenie, że przepisy te mają zastosowanie do organizatorów zgromadzeń stacjonarnych. Z uwagi na opisanie w ww. przepisach obowiązków przewodniczącego marszu niezbędne było odpowiednie do nich odesłanie.

Zgromadzenie stacjonarne będzie mogło być rozwiązane na takich samych zasadach jak marsz, stąd odesłanie do art. 13 projektu. Konstytucja w art. 57 zapewnia każdemu wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Brak jest zatem przeszkód do wprowadzenia możliwości rozwiązania zgromadzenia stacjonarnego, które utraciło swój pokojowy charakter. Na organizatorach spoczywa obowiązek zapewnienia pokojowego przebiegu zgromadzenia zgodnie z prawem. Natomiast na władzach publicznych ciąży obowiązek zapewnienia spokojnego i niezakłóconego przebiegu zgromadzenia, jak też ochrony nie tylko jego uczestników (np. przed niedozwolonymi działaniami osób negujących poglądy wyrażane przez zgromadzonych lub cele dla jakich zgromadzenie zostało zwołane), ale również podmiotów trzecich oraz ich mienia.

(Art. 17)

O ile planowane zgromadzenie będzie powodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego na drogach publicznych lub utrudnienia dla ruchu drogowego, a w szczególności powodować zmiany w jego organizacji, wówczas zastosowanie będą miały przepisy o marszach. W takiej sytuacji w zawiadomieniu nie będzie podawana trasa przejścia. Projektowany przepis przyczyni się do zabezpieczenia wolności konstytucyjnej gromadzenia się poprzez zapewnienie możliwości odbycia zgromadzenia, nawet w warunkach określonej ingerencji np. w organizację ruchu drogowego. Rozwiązanie to może pozwolić

organizatorowi na uniknięcie skutków w postaci rozwiązania zgromadzenia na podstawie art. 15 ust. 2 projektu.

4. Przepisy karne.

(Art. 18)

Przewiduje się penalizowanie braku podejmowania przez przewodniczącego lub organizatora zgromadzenia środków wymienionych w art. 12 ust. 7 i 8, mających na celu zaprzestanie zakłócania przebiegu marszu. Omawiany przepis odpowiada aktualnemu przepisowi art. 13a ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – *Prawo o zgromadzeniach*, którego zgodność

z art. 2, art. 57 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, art. 11 i art. 13 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 21 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku w sprawie K 44/12. Zmiana treści projektowanego przepisu wobec aktualnie obowiązującego została podyktowana wyodrębnieniem organizatora zgromadzenia stacjonarnego. Brak jest bowiem podstaw do penalizowania zachowań przewodniczącego marszu, bez równoczesnego obciążenia tym samym rodzajem odpowiedzialności organizatora zgromadzenia stacjonarnego, które jak już wskazano wyżej może nie mieć przewodniczącego.

(Art. 19)

W art. 19 umieszczono przepis penalizujący brak wykonywania poleceń i decyzji przewodniczącego marszu lub organizatora zgromadzenia stacjonarnego, zmierzających do zaprzestania zakłócania przebiegu marszu albo zgromadzenia stacjonarnego.

(Art. 20)

Podobnie jak w obowiązującej ustawie projektowany art. 20 wskazuje jako procedurę właściwą do orzekania w sprawach, o czyny określone w art. 18 i 19, przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*.

5. Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe.

(Art. 21)

Zgodnie z art. 52 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2013 r. poz. 482, z późn. zm.) podlega karze ten, kto przewodniczy zgromadzeniu po rozwiązaniu go przez przewodniczącego lub przedstawiciela organu gminy. Wobec zmiany organu właściwego do rozwiązania zgromadzenia konieczna jest zmiana art. 52 § 1 pkt 3 tej ustawy. W konsekwencji określenia zakazów, o których mowa w art. 4 ust. 2 projektu, zaproponowana została również zmiana brzmienia art. 52 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks wykroczeń*.

(Art. 22)

W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924) art. 11 ust. 4 stanowi: „Do zbierania podpisów osób popierających

zgłoszenie, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. Nr 51, poz. 297, z późn. zm.)”. Również na gruncie projektu pomimo wprowadzenia dwóch kategorii zgromadzeń zasadne jest pozostawienie odwołania do całej ustawy, gdyż to do podmiotu zbierającego podpisy należy decyzja, czy ich zbieranie ma odbyć się w trakcie zgromadzenia stacjonarnego, czy też stanowić element marszu.

(Art. 23)

W art. 23 projektu wprowadzono zmianę do art. 7 ust. 4 pkt 1, ust. 9 i 12 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.). Zmiana art. 7 ust. 4 pkt 1 tej ustawy sprowadza się do ponownego odwołania do całej ustawy, bez wskazywania konkretnych przepisów. Do spraw, których dotyczy art. 7 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady mogą mieć zastosowanie zarówno przepisy dotyczące marszów, jak i zgromadzeń stacjonarnych, dlatego podmiotom uprawnionym pozostawiono wybór w tym zakresie. W projektowanym przepisie wprowadzono również zmianę o podobnym charakterze do art. 7 ust. 9 i 12 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady, z tym, że w art. 7 ust. 12 dokonano jednocześnie aktualizacji odesłania.

(Art. 24)

Z przepisu art. 30 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 706, z późn. zm.) wynika, że zgromadzenia przeprowadzone w związku z kampanią referendalną, nie podlegają regulacji określonej Prawem o zgromadzeniach. Z uwagi na konieczność zagwarantowania jak najszerzej ochrony wolności gromadzenia się, w tym również przy okazji kampanii referendalnej, niezbędne jest uchylene tego przepisu.

(Art. 25)

Projektowany art. 25 stanowi przepis przejściowy. Określa on, iż do postępowań wszczętych na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 26, i niezakończonych do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Przepis dotyczy, wszelkich postępowań w toku.

(Art. 26)

Projektowany art. 26 uchyla *ustawę z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*.

(Art. 27)

Art. 27 przewiduje 14-dniową *vacatio legis*. Proponowany termin wejścia w życie ustawy nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego. Jest on uzasadniony koniecznością niezwłocznego uregulowania na nowo zagadnienia organizowania i odbywania zgromadzeń, a także ma związek z utratą z dniem 4 października 2015 r. w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r., sygn. akt K 44/12, mocy obowiązującej niektórych z aktualnie funkcjonujących przepisów *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach*.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Przedkładany projekt uzupełnia lukę w prawie, która powstała w wyniku utraty mocy obowiązującej przepisu art. 1 ust. 2 *ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach* w części zawierającej wyrażenie „co najmniej 15” oraz art. 8 ust. 2 tej ustawy – w związku

z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r., sygn. akt K 44/12. Przedstawione w projekcie rozwiązania w pełni realizują ww. wyrok Trybunału Konstytucyjnego poprzez odejście w definicji zgromadzenia od kryterium liczebności, a także zachowanie kryterium precyzyjności oraz jasności regulacji prawnej.

Zadania, które w związku z ustawą – Prawo o zgromadzeniach będą realizowane przez organy administracji publicznej nie będą generowały dodatkowych kosztów dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego, gdyż podmioty te realizują już takie zadania na gruncie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach.

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt niniejszy został umieszczony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UB32.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

<p>Nazwa projektu Ustawa – Prawo o zgromadzeniach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu Stanisław Huskowski</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Ziomek, Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji tel. 22 245-59-10</p>	<p>Data sporządzenia marzec 2015 r.</p> <p>Źródło: wyrok Trybunału Konstytucyjnego</p> <p>Nr w wykazie prac UB32</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wykonanie wyroku TK z 18 września 2014 r., sygn. akt K 44/12 stwierdzającego niekonstytucyjność przepisów ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2013 r. poz. 397 oraz z 2014 r. poz. 1327) oraz wykonanie wytycznych wynikających z wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 3 maja 2007 r. w sprawie Bączkowski i inni przeciwko Polsce (skarga nr 1543/06).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

1. Realizacja konstytucyjnej wolności zgromadzeń poprzez wprowadzenie dwóch kategorii zgromadzeń, tj. marszów, podlegających notyfikacji oraz zgromadzeń stacjonarnych możliwych do zwołania w reakcji na nagłe i niespodziewane wydarzenie;
2. Uregulowanie procedury rozwiązywania zgromadzeń w przypadku gdy ich przebieg zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach lub gdy narusza przepisy ustawy albo przepisy karne;
3. Wprowadzenie odrębnej od kpa procedury odwoławczej od decyzji o zakazie zgromadzenia, która zapewni realizację wyroku ETPCz Bączkowski przeciwko Polsce (odrębność w zakresie doręczeń decyzji, trybu wniesienia odwołania oraz terminów dla organów administracji na wydanie w sprawie rozstrzygnięcia).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W Wielkiej Brytanii funkcjonują dwie kategorie zgromadzeń: przemarsze i zgromadzenia.
W Finlandii organizator zgromadzenia publicznego powinien powiadomić lokalną Policję o zgromadzeniu organizowanym na otwartej przestrzeni w miejscu publicznym.
We Włoszech dla zgromadzeń prowadzonych w miejscach publicznych wymagane jest złożenie wcześniejszego zawiadomienia do władz, które mogą zakazać organizacji zgromadzenia w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Każdy podmiot organizujący zgromadzenie	Nieosiągalna do ustalenia - prawo organizowania zgromadzeń przysługuje osobom mającym pełną zdolność do czynności prawnych, osobom prawnym, innym organizacjom, a także grupom osób.	Art. 57 Konstytucji RP gwarantujący każdemu wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich.	Określenie zasad i trybu organizowania oraz odbywania zgromadzeń.
Organy gminy	2 478 gmin	Rejestr TERYT	Określenie procedury rozpatrywania zawiadomień o planowanym marszu oraz w sprawach wydawania decyzji o zakazie marszu.
Wojewodowie	16 wojewodów	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. Nr 96, poz.	Określenie procedury rozpatrywania odwołań od decyzji o zakazie marszów oraz odwołań od decyzji o rozwiązaniu marszu lub

		603, z późn. zm.).	zgromadzenia stacjonarnego.
Służby prewencji Policji	Brak informacji		Przyjmowanie informacji o planowanym zgromadzeniu stacjonarnym, określenie procedury rozwiązania takiego zgromadzenia, zabezpieczenie pokojowego przebiegu zgromadzenia

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projektowana ustawa zostanie udostępniona na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji. Konsultacje będą trwały do dnia 3 kwietnia br. i będą dostępne dla wszystkich zainteresowanych.

Projekt zostanie rozesłany do konsultacji publicznych następującym organizacjom pozarządowym: Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Fundacja Panoptykon, Stowarzyszenie Amnesty International, Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, Kampania Przeciw Homofobii, Fundacja Feminoteka, Zieloni 2004, Stowarzyszenie Marsz Niepodległości.

Projekt będzie przedmiotem opiniowania przez NSZZ Solidarność, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederację Lewiatan, Związek Pracodawców Business Centre Club i Związek Rzemiosła Polskiego.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, wojewodom, a także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ponadto w związku zamieszczeniem na BIP MAC projektowanej ustawy będzie ona dostępna dla wszystkich zainteresowanych, którzy będą mogli zgłaszać uwagi.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Zadania, które w związku z ustawą – Prawo o zgromadzeniach będą realizowane przez organy administracji publicznej nie będą generowały dodatkowych kosztów dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Organy gminy, wojewodowie i Policja realizują już zadania przewidziane w projekcie na gruncie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach. Projektowane przepisy nie nakładają na wskazane podmioty obowiązków zwiększających koszty realizowanych zadań.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na

rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: usunięcie wybranych obowiązków informacyjnych (np. data urodzenia)	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: dodanie nowych obowiązków informacyjnych (np. numer PESEL)
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Zgromadzenie stacjonarne, w przeciwieństwie do marszów, będą zwolnione spod obowiązku złożenia zawiadomienia. Informacja o zamiarze ich odbycia będzie przekazywana tylko telefonicznie najpóźniej na 12 godzin przed planowanym rozpoczęciem. Odformalizowana została forma składania zawiadomień – możliwe będzie złożenie zawiadomienia za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacja nie wpłynie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Projektowana regulacja sprzyjać będzie realizacji prawa do zgromadzeń publicznych.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia uchwalonej ustawy. Terminem optymalnym byłby 4 października 2015 r., gdyż z tym dniem traci moc obowiązującą większość przepisów uznanych przez TK wyrokiem z dnia 18 września 2014 r., sygn. akt K 44/12 za niezgodne z ustawą zasadniczą.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ewaluacja projektu odbędzie się poprzez analizę statystyki liczby złożonych odwołań od decyzji o zakazie marszów oraz terminowości ich rozpatrzenia raz na 3 lata, przy czym pierwsza ewaluacja nastąpi 2 lata po wejściu w życie projektu.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

